

ПСИХОЛОГІЧНИЙ ФАКТОР ПІД ЧАС РЕАБІЛІТАЦІЇ ВІЙСЬКОВИХ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

досліджено значення психологічної реабілітації для відновлення психічного здоров'я військовослужбовців.

Ключові слова: реабілітація, психологічний стан, відновлення.

Abstract

the influence of psychological rehabilitation for restoring the mental health of military personnel has been investigated.

Keywords: rehabilitation, psychological state, recovery.

Усе частіше у військовослужбовців, які перебували у зоні бойових дій або отримали поранення чи каліцтва, виникають проблеми у сфері психічного здоров'я. Це проявляється у вигляді посттравматичного стресового розладу, соматичних захворювань, спричиняє виникнення різних патологічних реакцій у вигляді спалахів агресії, тривожності, безсоння, депресії тощо, адже під час перебування в бойових умовах військовослужбовці перебувають на межі як фізичних, так і психічних можливостей. Необхідно зазначити, що учасники бойових дій «є специфічним контингентом, який вимагає багатопрофільної реабілітації» [1].

Психологічна реабілітація військовослужбовців є комплексом заходів, які спрямовані на покращення та відновлення психологічних функцій організму. Це дає змогу особі (у нашому разі – військовослужбовцю), яка потребує допомоги, швидко адаптуватися до мирного життя.

Основними завданнями психологічної реабілітації є: відновлення психічних функцій; налагодження взаємозв'язку з оточенням; приведення у норму емоційного стану тощо. В умовах незавершеної війни та значних втрат «використання значного ресурсу держави та партнерів на заходи із забезпечення та підготовки військовослужбовців, заходи відновлення треба зарахувати до категорії обов'язкових» [2].

Необхідно зазначити, що на сьогодні в організації медико-психологічної реабілітації учасників бойових дій не існує єдиних підходів, однак визначено певні напрями. З цією метою в державі створено лікувально-профілактичні заклади Міністерства оборони України, Міністерства охорони здоров'я України, які здійснюють первинну, спеціалізовану та високоспеціалізовану медичну допомогу, санітарно-курортні заклади, військові госпіталі, діє низка цільових програм.

Психологічна реабілітація має передбачати персоналізований підхід, що сприятиме позитивним змінам у найкоротший термін.

Психологічна допомога військовослужбовцям вкрай важлива, адже «саме бойова психологічна травматизація є одним із головних внутрішніх бар'єрів на шляху адаптації до мирного життя» [3]. Зазначимо, що кожен 5-й військовослужбовець після повернення до мирного життя має суїцидальні думки; родини військовослужбовців особливо вразливі (як на період несення служби, так і після повернення у сім'ю); у приблизно 15 % військовослужбовців діагностується ПТСР; усі військові потребують соціалізації; у понад 50 % військових, які повернулися до мирного життя, спостерігається схильність до тривоги, депресії, агресії, апатії, тривожності тощо.

Отже, увага до емоційних проблем військових, їх психологічна реабілітація-адаптація, а також психологічна допомога родинам військових є вкрай важливими завданнями для нашого суспільства. Тому наразі потребують розробки та практичного впровадження програми профілактики та контролю бойового стресу, психологічної реабілітації військовослужбовців після участі у бойових діях, що

дасть змогу суттєво знизити психогенні травми, запобігти виникненню психічних розладів у військовослужбовців.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Кокун О. М., Агаєв Н. А., Пішко О. І., Лозінська Н. С. та ін. Психологічна робота з військовослужбовцями-учасниками АТО на етапі відновлення: метод. посібник. Київ, : НДУ ГЙ ЗСУ, 2017. 282 с.
2. Чижевський О. Особливості психологічного відновлення військовослужбовців в умовах повномасштабного вторгнення. Вісник НАН України. 2023. № 5(2).
3. Колісніченко О. С., Приходько І. І., Мацегора Я. В. Психологічна реабілітація військовослужбовців після виконання службово-бойових завдань в бойових умовах. Харків, 2021. 75 с.

Колесникова Інна Миколаївна, викладачка кафедри військової підготовки Вінницького національного технічного університету, Вінниця, e-mail: innakolesnykova153@gmail.com

Мізяківська Катерина Анатоліївна, студентка кафедри військової підготовки Вінницького національного технічного університету, Вінниця, e-mail: katiamizyakovska07@gmail.com

Kolesnykova Inna, Lecturer at the Department of Military Training, Vinnytsia National Technical University, e-mail: innakolesnykova153@gmail.com

Mizyakovska Kateryna, student of the Department of Military Training, Vinnytsia National Technical University, e-mail: katiamizyakovska07@gmail.com